

Sygn. akt I ACa 136/14

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 17 lipca 2014 r.

Sąd Apelacyjny w Łodzi I Wydział Cywilny

w składzie:

Przewodnicząca:	<i>SSA Joanna Walentkiewicz - Witkowska (spr.)</i>
Sędziowie:	<i>SA Alicja Myszkowska</i> <i>SA Krystyna Golinowska</i>
Protokolant:	st. sekr. sądowy Kamila Jarosińska

po rozpoznaniu w dniu 17 lipca 2014 r. w Łodzi

na rozprawie

sprawy z powództwa (...) ***boco (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w Ł.***

przeciwko (...) ***Spółce z ograniczoną odpowiedzialnością Spółce (...) w S.***

o zapłatę

na skutek apelacji strony pozwanej

od wyroku Sądu Okręgowego w Łodzi

z dnia 27 listopada 2013r. sygn. akt X GC 662/13

1. zmienia zaskarżony wyrok w ten sposób, że oddala powództwo i zasądza od (...) boco (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w Ł. na rzecz (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością Spółki (...) w S. kwotę 3.617 (trzy tysiące sześćset siedemnaście) złotych tytułem kosztów procesu;

2. zasądza od (...) boco (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w Ł. na rzecz (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością Spółki (...) w S. kwotę 6.794 (sześć tysięcy siedemset dziewięćdziesiąt cztery) złote tytułem kosztów postępowania apelacyjnego.

Sygn. akt I ACa 136/14

UZASADNIENIE

Zaskarżonym wyrokiem z dnia 27 kwietnia 2014 r. Sąd Okręgowy

w Ł. w sprawie z powództwa (...)boco (...) spółki z o.o. w Ł. przeciwko (...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością” Spółce (...) w S. zasądził od strony pozwanej na rzecz strony powodowej kwotę 81.869 zł wraz z odsetkami ustawowymi od dnia 17 maja 2013 r. do dnia zapłaty oraz kwotę 7.711 zł tytułem zwrotu kosztów procesu.

Powyższe rozstrzygnięcie zostało wydane na podstawie ustaleń, które Sąd Apelacyjny w całości podzielił i przyjął za własne. Z ustaleń tych wynika, że strona powodowa – (...) spółka z o.o. w Ł. (początkowo pod firmą (...) spółka z o.o.) jest wpisana do rejestru przedsiębiorców, prowadzonego w ramach Krajowego Rejestru Sądowego pod numerem (...). Do przedmiotu jej działalności należy m.in. wypożyczanie i dzierżawa artykułów użytku osobistego i domowego, pranie i czyszczenie wyrobów włókienniczych i futrzarskich oraz sprzedaż hurtowa odzieży i obuwia.

Pozwana – (...) Spółka z o.o. spółka komandytowo-akcyjna w S. jest wpisana do rejestru przedsiębiorców, prowadzonego w ramach Krajowego Rejestru Sądowego pod numerem (...). Do przedmiotu jej działalności należy m.in. produkcja wyrobów z betonu, cementu i gipsu.

W dniu 10 kwietnia 2006 r. strony zawarły umowę, na mocy której powódka zobowiązała się, za wynagrodzeniem, do wynajęcia i serwisowania odzieży roboczej (po 378 sztuk: spodni, koszul, bluz i czapek) na rzecz pozwanej. Zgodnie z § 4 ust. 1 owu strony postanowiły, że miesięczne wynagrodzenie umowne ustalane miało być według aktualnego cennika powódki. W § 6 owu wskazano, że z chwilą rozwiązania umowy pozwana zobowiązana jest w terminie nie dłuższym, niż 30 dni do wykupienia odzieży roboczej za jej aktualną wartość (ust. 1), którą ustalało się w oparciu o cenę przygotowania nowej odzieży do użytku, pomniejszoną o zużycie odzieży używanej, przy czym cena ta nie mogła być niższa niż 50% wartości przygotowania nowej odzieży, a jednocześnie powódka zadeklarowała, że całkowita wartość odzieży w trakcie trwania umowy nie będzie niższa, niż 50% wartości jej stanu początkowego (ust. 2). W § 17 owu pozwana upoważniła powódkę do wystawiania faktur bez podpisu odbiorcy.

Aneksem z 20 czerwca 2011 r. strony zmieniły ilość odzieży

Pismem z 3 lipca 2012 r. strona pozwana złożyła stronie powodowej oświadczenie, że rozwiązuje umowę z dnia 10 kwietnia 2006 roku bez zachowania okresu wypowiedzenia, z uwagi na okoliczności obciążające powódkę.

Strona powodowa zaprzeczyła, aby ponosiła odpowiedzialność za rozwiązanie umowy, zaakceptowała jednak oświadczenie o rozwiązaniu umowy. Jednocześnie wezwała pozwaną do wykupu odzieży, której wartość na 31 sierpnia 2012 r. ustaliła na 62.299,88 zł i do zapłaty odszkodowania za niedotrzymanie okresu wypowiedzenia w wysokości 18.572,53 zł.

W dniu 11 września 2012 r. powodowa Spółka wystawiła fakturę nr (...) z tytułu sprzedaży odzieży używanej za łączną kwotę 62.299,88 zł netto, tj. 76.628,85 zł brutto, płatną do 25 września 2012 r. Odsetki od powyższej kwoty liczone do 5 kwietnia 2013 r. wyniosły 5.240,15 zł.

Pozwana Spółka odesłała stronie powodowej powyższą fakturę bez księgowania. Jednocześnie podniosła, że odzież stanowi własność powódki

i wzywała do jej odebrania. W piśmie z 14 września 2012 r. pozwana poinformowała powódkę, że zaproponowana przez nią cena nie odpowiada wartości rynkowej ubrań roboczych, a ponadto wskazała, że nie jest zainteresowana zakupem podanej przez powódkę ilości odzieży; zaznaczyła jednakże, że jest zdecydowana wykupić od powódki część odzieży, tzn. dla obecnych pracowników pozwanej, ale po cenach przez nią zaproponowanych.

Pismem z 5 kwietnia 2013 r., nadanym 8 kwietnia 2013 r., powódka wezwała pozwaną do zapłaty kwoty dochodzonej pozwem do 12 kwietnia 2013 r. pod rygorem skierowania sprawy na drogę postępowania sądowego.

Mimo powyższego pozwana nie zapłaciła powódce dochodzonej pozwem kwoty.

Dokonując ustaleń faktycznych Sąd Okręgowy pominął wnioski dowodowe zgłoszone przez stronę pozwaną na okoliczność nienależytego wykonania umowy, bowiem rozwiązanie umowy między stronami było bezsporne zaś tryb w jakim to nastąpiło pozostawał bez znaczenia dla roszczeń, objętych § 6 umowy.

Powyższe okoliczności skłoniły Sąd Okręgowy do uznania, że powództwo, jako usprawiedliwione tak co do zasady, jak i co do wysokości, podlegało uwzględnieniu w całości.

Podkreślając że strony łączyła mieszana umowa najmu (art. 659 § 1 k.c.) i świadczenia usług serwisowania (art. 750 k.c.) odzieży roboczej, która uległa terminacji wskazał, że sporne w sprawie było to, czy w takim wypadku powódce przysługuje roszczenie wobec pozwanej o zapłatę ceny za odzież (§ 6 umowy), a jeśli tak, to w jakiej wysokości.

Nawiązując do § 6 umowy Sąd Okręgowy zaznaczył, że powódka wywodziła, że z chwilą rozwiązania umowy, własność odzieży przeszła na pozwaną, a więc ta winna zapłacić cenę. Z drugiej strony pozwana podnosiła, że sporny zapis stanowił jedynie umowę przedwstępną.

Zdaniem Sądu I instancji skoro § 6 ust. 1 umowy wskazano, że „ze z chwilą jej rozwiązania pozwana zobowiązana jest w terminie nie dłuższym, niż 30 dni, do wykupienia odzieży roboczej za jej aktualną wartość to sformułowanie to jednoznacznie wskazało, że intencją stron nie było zobowiązanie pozwanej do zawarcia w przyszłości umowy sprzedaży, lecz zobowiązanie się do odebrania przedmiotu umowy i zapłacenia ceny, co odpowiadało dyspozycji art. 535 k.c., definiującego umowę sprzedaży. Z kolei powódka powyższym zapisem nie zobowiązała się do zawarcia określonej umowy w przyszłości, ale do wydania pozwanej odzieży i przeniesienia jej własności na pozwaną.

Strony, zdaniem Sądu Okręgowego, nie bez przyczyny użyły sformułowania, zgodnie z którym pozwana zobowiązana była do wykupienia odzieży roboczej. Gdyby intencją stron było jedynie zobowiązanie się do zawarcia w przyszłości umowy sprzedaży, to takie sformułowanie zostałyby w wyraźny sposób zawarte w umowie, użycie zaś sformułowania „wykupienie” w potocznym rozumieniu należało odczytać jako realizację już ustalonych warunków umowy sprzedaży, która jednak została odłożona w czasie. Strony, zawierając umowę najmu i usług serwisowania odzieży roboczej, dodatkowo zawarły umowę sprzedaży tej odzieży, pod warunkiem zawieszającym rozwiązania umowy najmu i usług serwisowych.

Jednocześnie Sąd Okręgowy zwrócił uwagę, że w § 6 owu strony nie odwoływały się do przyczyn rozwiązania umowy, a jedynie do samego rozwiązania umowy. Z tego względu tryb, w jakim to nastąpiło, nie miał w sprawie znaczenia.

Powyższe przesądziło, że roszczenie o zapłatę ceny sprzedaży – w świetle art. 535 k.c. i § 6 ust. 1 owu – było usprawiedliwione co do zasady.

Sąd Okręgowy uznał nadto, że cena sprzedaży odzieży została określona przez wskazanie podstaw do jej ustalenia, bowiem w § 6 ust. 1 owu strony odwoływały się do aktualnej wartości odzieży, zaś w ust. 2 tego przepisu wskazały, że aktualną wartość należy ustalić w oparciu o cenę przygotowania nowej odzieży do użytku, pomniejszoną o zużycie odzieży używanej, przy czym cena ta nie mogła być niższa niż 50% wartości przygotowania nowej odzieży. Tym samym spełniony został wymóg określenia ceny z art. 535 k.c.

W zakresie zarzutu pozwanej, że w umowie nie wskazano obiektywnego sposobu określenia ceny odzieży roboczej Sąd Okręgowy podniósł, że podpisując umowę pozwana zaakceptowała również i to, że cenę zakupu, na podstawie kryteriów określonych w § 6 ust. 2 owu, określi powódka na podstawie własnych cen przygotowania odzieży roboczej (analogiczne w zakresie wynagrodzenia miesięcznego w § 4 ust. 1 owu postanowiono, że będzie ono ustalane według cennika powódki). W umowie nie zastrzeżono, że będzie to cena rynkowa, czy też, że cena ta ma mieć odniesienie do cen rynkowych. W takim razie to powódka – zgodnie z umową – ustalała cenę zakupu odzieży na podstawie własnych cen przygotowania odzieży. Nie było zatem potrzeby przedstawiania przez powódkę dowodów na okoliczność ustalonej przez siebie ceny. Wystarczające było przedstawienie własnych stosowanych cen, zaś ta okoliczność wynikała z

wystawionej przez powódkę spornej faktury, gdzie została przedstawiona cena wykupu każdego z rodzajów odzieży (tym bardziej, że pozwana upoważniła powódkę do wystawiania faktur bez podpisu odbiorcy). W szczególności brak było podstaw do traktowania przywołanych zapisów za nieważne.

Sąd Okręgowy stanął na stanowisku, że to pozwana winna wykazać, że sprzedany jej towar został przez powódkę wyceniony w sposób wygórowany, czego nie uczyniła. Z tego ciężaru dowodu nie zwalniało pozwanej, że powódka nie przedstawiła szczegółowego sposobu wyliczenia „aktualnej wartości odzieży”, pozwana mogła bowiem wnioskować o przeprowadzenie dowodu na aktualną rynkową wartość odzieży lub na okoliczność ceny przygotowania tej odzieży w przedsiębiorstwie powódki i zużycie spornej odzieży.

Z tych względów za zasadne Sąd uznał roszczenie powódki o zasądzenie od pozwanej kwoty 76.628,85 zł brutto tytułem ceny sprzedanej odzieży. Oprócz tej kwoty powódce należały się także odsetki w wysokości 5.240,15 zł za okres od 26 września 2012 r. do 5 kwietnia 2013 r.

Apelację od powyższego wyroku wywiódła pozwana, zaskarżając go w całości i zarzucając:

1. Naruszenie prawa materialnego, tj.:

- art. 536 § 1 k.c. poprzez błędną wykładnię, polegającą na uznaniu, że strony określiły w umowie cenę sprzedaży odzieży roboczej,

- art. 65 k.c. poprzez błędną wykładnię postanowień umowy, polegającą na uznaniu, że w kontrakcie zostały określone obiektywne przesłanki (podstawy) pozwalające ustalić cenę odzieży roboczej i tym samym umowa sprzedaży zawierała istotne elementy (essentialia negotii),

- art. 536 § 1 k.c. poprzez błędną wykładnię, polegającą na uznaniu, że powódka mogła jednostronnie określić cenę sprzedaży na podstawie własnych cen przygotowania odzieży roboczej i że taki sposób stanowił podstawę do określenia ceny w myśl przywołanego przepisu,

- art. 6 k.c. poprzez błędną wykładnię polegającą na uznaniu, że pozwana była zobowiązana do przedstawienia dowodów na okoliczność wartości odzieży roboczej lub ceny przygotowania tej odzieży w przedsiębiorstwie powódki,

- art. 6 k.c. w zw. z art. 232 k.p.c. poprzez błędną wykładnię, polegającą na uznaniu, że powódka nie była zobowiązana do przedstawienia dowodów na okoliczność wartości odzieży roboczej lub ceny przygotowania tej odzieży w przedsiębiorstwie powódki, w szczególności po tym, jak pozwana zakwestionowała wartość odzieży roboczej,

- art. 65 k.c. poprzez błędną wykładnię postanowień 6 § ust. 1 i 2 umowy, polegającą na uznaniu, że w kontrakcie nie zastrzeżono, że cena ma odpowiadać aktualnej wartości odzieży roboczej,

2. Naruszenie przepisów postępowania, mające istotny wpływ na wynik sprawy, poprzez niezastosowanie art. 233 § 1 k.p.c., w myśl którego Sąd ocenia wiarygodność i moc dowodów według własnego przekonania, na podstawie wszechstronnego rozważenia zebranego materiału.

W konsekwencji skarżąca wniosła o zmianę zaskarżonego wyroku poprzez oddalenie powództwa w całości i zasądzenie od powódki na rzecz pozwanej zwrotu kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego (za obie instancje) według norm przepisanych, względnie - o uchylenie zaskarżonego wyroku w całości i przekazanie sprawy Sądowi I instancji do ponownego rozpoznania.

Pozwana w odpowiedzi na apelację wniosła o jej oddalenie oraz o zasądzenie kosztów zastępstwa procesowego w postępowaniu apelacyjnym.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Apelacja jest zasadna i skutkuje zmianą zaskarżonego wyroku.

Wbrew twierdzeniom skarżącej nie można przyjąć, że Sąd Okręgowy wydając wyrok dopuścił się uchybienia procesowego, równoznacznego z naruszeniem zasady swobodnej oceny dowodów (art. 233 § 1 k.p.c.), bowiem zrekonstruował stan faktyczny sprawy z uwzględnieniem wszystkich przeprowadzonych dowodów, poddając je prawidłowej ocenie. Zgodzić się natomiast należy z twierdzeniami apelującej, że zaskarżony wyrok został poprzedzony błędną wykładnią postanowień umowy (w szczególności § 6 owu), zawartej między stronami w dniu 10 kwietnia 2006 r., w zakresie odnoszącym się do ceny, jako istotnego jej składnika.

Sąd Okręgowy stanął na stanowisku, że cena w niniejszej umowie została określona przez wskazanie podstaw do jej ustalenia, a następnie udowodniona została wystawioną przez powódkę fakturą VAT. Z poglądem tym nie można jednak się zgodzić. Wprawdzie art. 536 § 1 k.c. nie limituje elementów, mogących stanowić podstawę do ustalenia ceny, zaś wśród sposobów ustalania ceny istnieje, oprócz kwotowego jej oznaczenia, możliwość odwołania się do podstaw, służących jej ustaleniu, to jednak w tym ostatnim wypadku nie można oprzeć się na kryteriach nieostrych, o wątpliwym zakresie znaczeniowym. Tymczasem treść § 6 owu nawiązywała do bliżej niesprecyzowanego pojęcia „ceny przygotowania nowej odzieży do użytku, pomniejszonej o zużycie odzieży używanej”, jako ceny odpowiadającej aktualnej wartości odzieży roboczej, za którą pozwana zobowiązana była do jej wykupienia.

Jeśli przyjąć za zasadny pogląd, że powódka mogła w rozpoznawanej sprawie ustalić jednostronnie cenę, podkreślenia wymagało, że mogłaby to uczynić wyłącznie w nawiązaniu do stabilnych, konkretnie i jednoznacznie określonych podstaw ustalania ceny (wyrok SN z dnia 25 czerwca 2010 r., I CSK 505/09). W orzeczeniu z dnia 25 czerwca 2010 roku w sprawie I CSK 505/09 (LEX 607239) oraz z dnia 2 grudnia 2004 roku w sprawie V CK 291/04 (M.Pr.2005 z.1 poz.10) Sąd Najwyższy wskazał, że określenie ceny przewidziane w art. 536 § 1 k.c. może być dokonane przez jedną ze stron umowy sprzedaży, jeśli skonkretyzowane zostały i uzgodnione warunki i termin wykonania tej czynności. W niniejszej sprawie nie ma żadnych obiektywnych kryteriów umożliwiających określenie ceny sprzedaży.

Konstruując cenę wykupu odzieży roboczej poprzez odesłanie do „ceny przygotowania nowej odzieży do użytku” oraz uwzględnienie „stopnia zużycia odzieży używanej”, o którą należało ją pomniejszyć, strona powodowa w ogóle nie wyjaśniła kryteriów, decydujących o wysokości ceny wskazanej w fakturze. Ta bowiem przywoływała jedynie wartość odzieży bez wyjaśnienia podstaw, którymi się posłużono w tym zakresie oraz bez wskazania przyjętej wartości zużycia.

Zważywszy na okoliczność, że umowa z dnia 10 kwietnia 2006 r. nie definiowała pojęcia „cena przygotowania nowej odzieży do użytku” oraz nie ustalała sposobu jej określenia poprzez odwołanie się do obiektywnych metod obliczenia, wskazany w umowie sposób ustalenia ceny nie czynił zadość wymogom art. 536 § 1 k.c. Idąc najdalej w argumentacji nie można było przyjąć, że cena sprzedaży została ustalona między stronami, a sama umowa zawierała wszystkie istotne elementy (essentialia negotii) konieczne z punktu widzenia jej ważności. Cena jest elementem przedmiotowo istotnym umowy sprzedaży i winna być uzgadniana przez strony. Także podstawy ustalenia ceny winny być przez strony uzgodnione.

Przechodząc do rozważenia kolejnego zarzutu naruszenia art. 6 k.c. w zw. z art. 232 k.p.c. Sąd Apelacyjny podziela pogląd apelującego o błędnym uznaniu przez Sąd, że powódka nie była zobowiązana do przedstawienia dowodów na okoliczność wartości odzieży roboczej lub ceny przygotowania tej odzieży w przedsiębiorstwie powódki, w szczególności po tym, jak pozwana zakwestionowała wartość odzieży roboczej.

W niniejszej sprawie zarówno w pismach przedsądowych, jak i w sprzeciwie od nakazu zapłaty z dnia 14 czerwca 2013 r. pozwana podnosiła, że powód nie przedstawił wyliczeń wartości odzieży roboczej, nie przedstawił metody określenia przyjętych przez siebie wartości.

Strona pozwana wskazywała, że wyraża gotowość odkupienia odzieży roboczej, ale za cenę rynkową, a nie ustaloną dowolnie. Propozycja strony pozwanej nie została zaakceptowana przez powodową Spółkę. (vide pismo z dnia 14

września 2012 roku k- 106 i z dnia 11 października 2012 roku k- 98 akt). Z pisma z dnia 14 września 2012 roku wynika, że strona powodowa złożyła na etapie wymiany korespondencji przedsądowej tabelę amortyzacyjną, do której z kolei strona pozwana załączyła własny wykaz odzieży. Dokumenty te nie zostały przedstawione na etapie postępowania sądowego.

W sprzeciwie od nakazu zapłaty strona pozwana, kwestionując wartość odzieży i wskazując na brak jakichkolwiek wycień strony powodowej co do przyjętej wartości odzieży roboczej, podniosła konieczność wykazania przez powoda inicjatywy dowodowej, podkreślając że jeszcze przed wytoczeniem powództwa kwestionowała tak obowiązek wykupu odzieży, jak i wartość odzieży wskazaną przez powoda.

Mimo zakwestionowania wartości wynikających z faktury z dnia 11 września 2012 roku, w odpowiedzi na sprzeciw strona powodowa odwołała się do interpretacji § 6 umowy oraz orzeczenia, jakie zapadło jej zdaniem w analogicznym stanie faktycznym w sprawie rozstrzyganej przez tutejszy Sąd pod sygnaturą I ACa 295/12.

Faktura VAT, nie zaakceptowana przez pozwanego, nie mogła zdaniem apelującego stanowić dowodu na wartość odzieży roboczej.

Stanowisko to, w powyższych okolicznościach, Sąd Apelacyjny podziela. Odwołując się do wyroku Sądu Najwyższego z dnia 29 września 2005 r. (LEX nr 187030) podnieść należy, że zagadnienie, na kim - w razie sporu między stronami stosunku cywilnoprawnego - spoczywa obowiązek udowodnienia faktów mających istotne znaczenie dla rozstrzygnięcia sprawy, jest zaliczane tradycyjnie do problematyki prawa materialnego. Ogólną regułą stwarza tu art. 6 k.c. ("ciężar udowodnienia faktu spoczywa na osobie, która z faktu tego wywodzi skutki prawne") i jako podstawowy przepis w tym przedmiocie, stosowany w postępowaniu sądowym, pozostaje w ścisłym związku i tłumaczony jest w powiązaniu z przepisami kodeksu postępowania cywilnego, normującymi reguły dowodzenia. W procesie cywilnym strony mają obowiązek twierdzenia i dowodzenia tych wszystkich okoliczności (faktów), które stosownie do art. 227 k.p.c. mogą być przedmiotem dowodu. Tzw. fakty negatywne mogą być dowodzone za pomocą dowodów faktów pozytywnych przeciwnych, których istnienie wyłącza twierdzoną okoliczność negatywną. W związku z tym w doktrynie przyjmuje się następujące reguły: a) faktów, z których wywodzone jest dochodzone roszczenie (tworzących prawo podmiotowe), powinien w zasadzie dowieść powód; dowodzi on również fakty uzasadniające jego odpowiedź na zarzuty pozwanego; pozwany dowodzi fakty uzasadniające jego zarzuty przeciwko roszczeniu powoda; b) faktów tamujących oraz niweczających powinien dowieść przeciwnik tej strony, która występuje z roszczeniem, czyli z zasady - pozwany (por. uzasadnienie wyroku Sądu Najwyższego z dnia 16 kwietnia 2003 r., II CKN 1409/00, OSNC 2004, nr 7-8, poz. 113; zob. również wyrok Sądu Najwyższego z dnia 19 listopada 1997 r., I PKN 375/97, OSNP 1998, nr 18, poz. 537).

W niniejszej sprawie jedynym dowodem, w oparciu o który Sąd uwzględnił żądanie strony powodowej w żądanej kwocie była faktura z dnia 11 września 2012 roku, obejmująca należność w kwocie 76.628,85 zł za 407 sztuk koszul flanelowych w cenie jednostkowej 16,55 zł, za 408 sztuk bluz roboczych w cenie jednostkowej 36,50 zł, za 409 sztuk ogrodniczek w cenie jednostkowej 40,95 zł, za 105 sztuk kurtek coala w cenie 102,90 zł oraz za 166 sztuk kurtek pilot w cenie 79,03 złote.

Jak się wskazuje w judykaturze na gruncie przepisów postępowania cywilnego nie ma podstaw, aby nadawać fakturze moc dowodową inną niż jakimkolwiek innym dokumentom. Nigdy zatem faktura VAT nie będzie wyłącznym dowodem, uzasadniającym roszczenie. Może ona np. wskazywać na zawarcie przez strony umowy. Jednak treść takiej umowy oraz jej wykonanie przez strony zawsze musi zostać wykazane dodatkowymi dowodami. Sama faktura nie jest źródłem stosunku cywilnoprawnego. Chcąc udowodnić przed sądem zasadność dochodzonego roszczenia wierzyciel musi więc wykazać zawarcie oraz treść umowy i spełnienie przez siebie świadczenia. Okoliczności te nie wynikają bowiem bezpośrednio z treści faktury VAT. (zob. wyrok SN z dnia 6 czerwca 2001 r., CKN 291/00) oraz wyrok Sądu Apelacyjnego w Białymstoku z dnia 31 stycznia 2013 r. I ACa 720/12 LEX nr 1289358)

Także w wyroku Sądu Apelacyjnego w Białymstoku z dnia 9 stycznia 2014 r. I ACa 622/13 (LEX nr 1425358) wskazano, że faktura VAT jest dokumentem księgowym, rozliczeniowym, wystawianym przede wszystkim dla celów

podatkowych. Jest także jednym z dowodów źródłowych, stwierdzających dokonanie danej operacji gospodarczej. Jest też często wykorzystywana w procesie sądowym, tym niemniej jej moc dowodowa niczym nie różni się od mocy dowodowej innych dokumentów. Tak jak każdy dokument prywatny, faktura VAT jest dowodem tego, że określona osoba złożyła oświadczenie zawarte w tym dokumencie. Na gruncie przepisów postępowania cywilnego nie ma podstaw, aby nadawać fakturze moc dowodową inną, niż jakimkolwiek innym dokumentom.

W realiach niniejszej sprawy, wobec stanowiska strony pozwanej i treści § 6 umowy z dnia 10 kwietnia 2006 roku to na stronie powodowej ciążył obowiązek wykazania nie tylko, że roszczenie jest usprawiedliwione w zasadzie, ale także, że jest uzasadnione co do wysokości. Strona pozwana wobec powoływanej i analizowanej przez stronę powodową treści umowy nie miała żadnych szans, podobnie jak i Sąd rozstrzygający spór, sprawdzenia wg jakich zasad ustalono cenę przygotowania nowej odzieży do użytku, jakie zużycie odzieży przyjęto, czy został sporządzony jakikolwiek wykaz odzieży podlegającej szacowaniu .

Należy więc uznać, że powódka – wbrew rozkładowi ciężaru dowodu (art. 6 k.c.) - nie przedstawiła jakiegokolwiek metody obliczeń, nie odwołała się do cenników, czy wreszcie nie wniosła o przeprowadzenie dowodu z opinii biegłego. W konsekwencji powództwo nie zostało udowodnione. Powoływane natomiast przez powódkę orzecznictwo, wieńczące postępowania, w których analizowano analogiczną umowę, nie miało związku z niniejszą sprawą i nie mogło zastępować wymaganego od powódki dowodu. W sprawie I ACa 295/12 tutejszego Sądu orzeczenie zapadło na gruncie analogicznej umowy, ale odmiennie sformułowanych zarzutów. W tej sprawie Sad wskazał jedynie na to, że w ustalonych okolicznościach nie było potrzeby dowodzenia ilości odzieży faktycznie dostarczonej. Wnioski wyciągnięte przez stronę powodową z analizy treści uzasadnienia wyroku są zdecydowanie zbyt daleko idące.

Natomiast orzeczenia Sądu Najwyższego, do których strona powodowa w sposób ogólny odwołała się w pozwie, zapadły na tle umowy w innym kształcie i dotyczyły zastrzeżonych kar umownych, a nie zagadnienia kluczowego dla rozstrzygnięcia niniejszej sprawy (vide wyroki SN z dnia 4 grudnia 2003 roku w sprawach II CK 271/02 oraz (...) Baza LEX 151630 oraz (...)).

W tym stanie rzeczy Sąd Apelacyjny zmienił zaskarżony wyrok i oddalił powództwo (art. 386 § 1 k.p.c.), zasądzając – w ramach czynionej korekty – od strony powodowej na rzecz strony pozwanej kwotę 3.617 zł tytułem zwrotu kosztów procesu (wynagrodzenie pełnomocnika i opłata skarbową od pełnomocnictwa), które obciążały powódkę, stosownie do wyniku sporu.

O kosztach postępowania apelacyjnego Sąd Apelacyjny orzekł na podstawie art. 98 § 1 i § 3 k.p.c. w zw. z art. 99 k.p.c., zasądzając od strony powodowej na rzecz strony pozwanej kwotę 6.794 zł tytułem zwrotu kosztów postępowania odwoławczego, na które złożyło się wynagrodzenie pełnomocnika pozwanej, wskazane § 6 pkt 6 w zw. z § 12 ust. 1 pkt 2 in principio rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu (Dz.U.2013.490 j.t.) oraz opłata sądowa od apelacji, obliczona stosownie do art. 3 ust. 2 pkt 2 w zw. z art. 13 ust. 1 ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (Dz. U. 2010, Nr 90, poz. 594 ze zm.).